

Namatek
True Education

www.namatek.com

What is NACI?

NACI چیست؟

فهرست مطالب

۱. NACI چیست؟
۲. تاریخچه NACI چیست؟
۳. ارکان NACI
۴. حوزه های فعالیت NACI چیست؟
۵. اهداف NACI چیست؟
۶. وظایف NACI چیست؟
۷. فرآیند اعتباربخشی NACI چگونه است؟
۸. استانداردهای تصویب شده توسط NACI

NACI یا مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران به منظور اعتباردهی به سازمان ها تأسیس شده و زیرمجموعه ای از سازمان استاندارد ایران است. اهداف NACI شامل تضمین کیفیت و استاندارد در سازمان ها، افزایش اعتبار سازمان ها و حمایت از صلاحیت ها و مهارت های تخصصی می باشد. در این مقاله توضیح می دهیم که NACI چیست و چه اهدافی دارد، همچنین حوزه فعالیت و وظایف آن و فرآیند اعتباربخشی را بررسی می کنیم.

NACI چیست؟

NACI مخفف عبارت National Accreditation Center of Iran به معنای مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران است. این سازمان به عنوان یکی از مراجع اعتباربخشی به سازمان ها در ایران فعالیت می کند و عضوی از سازمان IFA (International Accreditation Forum) یا انجمن بین المللی اعتباربخشی است.

این نهاد خدمات اعتباربخشی را برای فعالیت های گوناگونی ارائه می دهد. هدف از تأسیس NACI بررسی این موضوع است که آیا سازمان ها صلاحیت های لازم برای انجام و ادامه فعالیت های خود را دارند و مطابق با استانداردهای بین المللی عمل می کنند یا نه.

NACI امکان اعتباردهی به مراکز صدور گواهینامه ISO 9001 را دارد. در این مرکز امکان صدور گواهینامه های استاندارد نظیر ISO 14001، ISO 22000 و ISO 27001 نیز وجود دارد. این مرکز در مقایسه با سایر مراکز تأیید صلاحیت جهانی (مانند UKAS انگلستان، ANAB آمریکا و DAKKS آلمان) که تحت نظارت IFA هستند، دارای مراتب پایین تری است.

تاریخچه NACI چیست؟

NACI زیر مجموعه سازمان استاندارد ایران است. داستان شکل گیری سازمان ملی استاندارد و در دل آن مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران از سال ۱۳۰۴ آغاز شد و تا امروز ادامه دارد. ارائه گواهینامه های استاندارد در ایران از سال ۱۳۰۴ و همزمان با تصویب قانون اوزان در ایران، آغاز شد و تشکیلات سازمان ملی استاندارد در ایران شروع به کار کرد.

نام این سازمان تا سال ۱۳۱۱، اداره اوزان و مقادیر بود و تحت نظارت وزارت فلاحه، تجارت و فواید مشغول به کار بود. بین سال های ۱۳۱۱ و ۱۳۳۱ نام این سازمان به اداره اوزان و مقیاس تغییر کرده و تحت نظارت اداره کل تجارت فعالیت می کرد.

در سال های ۱۳۳۱ تا ۱۳۳۹ این سازمان جزئی از وزارت اقتصاد ملی شد. بالاخره در سال ۱۳۳۹ و با تصویب قانون، به عنوان مؤسسه استاندارد ایران شروع به فعالیت کرد و به عضویت سازمان بین المللی استاندارد یا ISO (International Organization for Standardization) درآمد.

بین سال های ۱۳۵۳ تا ۱۳۷۱ این سازمان، زیر مجموعه ای از وزارت صنایع شد. پس از سال ها و در سال ۱۳۷۱ با تصویب مجلس، این نهاد دارای یک شخصیت حقوقی مستقل شد.

تولد NACI در سال ۱۳۸۲ بود که در هفدهمین اجلاس مشترک IAF و ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation) با مجمع بین المللی نهادهای تأیید صلاحیت یا همان IAF، یادداشت تفاهمی امضا کرد و رسماً به عضویت این مجمع درآمد. در سال ۱۳۸۴ NACI، عضوی از مجمع بین المللی PAC شد.

سال ۱۳۹۰ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، نام خود را به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر داد و تحت کنترل مستقیم نهاد ریاست جمهوری درآمد و در سال ۱۳۹۱، سازمان NACI به عنوان یک مرکز مستقل و زیر نظر مستقیم مرکز سازمان ملی استاندارد به کار خود ادامه داد.

ارکان NACI

ارکان اصلی مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران به صورت زیر هستند:

۱. شورای عالی استاندارد

۲. رئیس سازمان

حوزه های فعالیت NACI چیست؟

NACI به عنوان تنها نهاد اعتباربخشی ایران، در حوزه های زیر فعالیت می

کند:

۱. **سازمان های صدور گواهینامه:** این ارگان ها برای محصولات، پرسنل و سیستم های مدیریتی بر اساس استانداردهای موجود، گواهی صادر می کنند که خود به چند دسته تقسیم می شوند:

- سیستم های مدیریتی صدور گواهینامه بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17021-1 و سایر استانداردهای بین المللی مرتبط و مراجع مورد نیاز

- مراجع صدور گواهینامه محصول بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17065 و سایر اسناد و نیازهای بین المللی

- سازمان های صدور گواهینامه برای افراد، بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17024 و سایر اسناد و ملزومات بین المللی

۲. **سازمان های بازرسی:** در این سازمان ها به بازرسی محصولات، فرآیندها و خدمات پرداخته می شود و بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17020 و قوانین مربوط به آن ها، گواهینامه صادر می شود.

۳. **آزمایشگاه ها:** این آزمایشگاه ها، خدمات تست، کالیبراسیون و اندازه گیری را انجام می دهند و به دسته های زیر تقسیم می شوند:

- آزمایشگاه های تست و کالیبراسیون بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17025 و مقررات مربوط به آن

- آزمایشگاه های پزشکی بر طبق گواهینامه ISO 15189

- آزمایشگاه های ارائه کننده تست های تخصصی مهارت بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17043

- تولیدکنندگان مواد ضروری بر طبق گواهینامه ISO/IEC 17034

اهداف NACI چیست؟

برای پاسخ به سؤال اهداف NACI چیست، باید گفت که این سازمان ۳ هدف مهم را دنبال می کند که عبارت اند از:

۱. به وجود آوردن یک ساختار مناسب برای ایجاد هماهنگی میان نیازها و قوانین ملی و بین المللی به منظور اجرای بهتر و بهینه وظایف مهم سازمانی و عضویت در ILAC، APAC و LAF و همچنین امضای قراردادهای دو جانبه و چند جانبه با سایر سازمان های اعتباربخشی

۲. اجرای بهینه اصل ۴۴ قانون اساسی، به عنوان یکی از اعضای اصلی و امضاکننده در IAF MLA و ILAC MRA در محدوده گواهینامه های ISO/ IEC 17025، ISO/IEC 17020، ISO/IEC 17024 و ISO/ IEC 17065

۳. اعتباربخشی به تمامی سهامداران داخل و خارج کشور با توجه به استانداردهای ارزیابی موجود در کشور و بررسی و اصلاح استانداردهای موجود

وظایف NACI چیست؟

از جمله وظایف NACI می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- اجرای مصوبات و قوانین مربوط به آن
- انجام تحقیقات و به روزرسانی اطلاعات و اسناد مربوط به قوانین و مقررات فعالیت های اعتباربخشی و ارزیابی و تحلیل و ایجاد هماهنگی بین آن ها
- همکاری و مشارکت در تهیه و تدوین استانداردهای لازم در حوزه های اعتبارسنجی
- فراهم کردن شرایط و زیرساخت های لازم برای عضویت در مجامع بین المللی و هماهنگی با سازمان های داخلی و خارجی در حوزه اعتبارسنجی
- فراهم کردن شرایط همکاری با سایر سازمان های اعتباربخشی در سراسر جهان به منظور کسب تجربه بیشتر
- اطلاع رسانی مناسب و انجام فعالیت های تبلیغاتی به منظور افزایش سطح آگاهی جامعه در ارتباط با قوانین، مقررات و تمامی امور مربوط به اعتباربخشی با برگزاری سمینارها و دوره های آموزشی و تخصصی

- بررسی و اظهار نظر در ارتباط با پیش نویس اسناد و استانداردهای بین المللی در حوزه اعتباربخشی و همچنین شرکت در مجالس، انجمن ها و مجامع و سازمان های بین المللی به منظور مشارکت در تدوین اسناد و استانداردهای این حوزه

فرآیند اعتباربخشی NACI چگونه است؟

این فرآیند بر اساس استانداردهای شناخته شده بین المللی مانند ISO/IEC 17011 و ISO/IEC 17025 است. این فرآیند معمولاً دارای مراحل زیر است:

۱. **درخواست:** سازمان ارزیابی و انطباق درخواستی را برای تأیید اعتبار به NACI ارسال می کند.
۲. **ارزیابی:** NACI به بررسی و ارزیابی تطابق و هماهنگی بین استانداردها و شرایط سازمان مراجعه کننده با استانداردها و مقررات موجود در این سازمان، می پردازد.
۳. **گزارش:** NACI گزارشی را بر اساس ارزیابی های صورت گرفته در مرحله قبل ارائه داده و در آن به تشریح یافته ها و عدم هماهنگی و تطابق های احتمالی می پردازد.

۴. **اقدامات اصلاحی:** این سازمان موظف است، در صورت شناسایی عدم تطابق استانداردهای سازمان بررسی شده با استانداردهای موجود، اقداماتی را برای اصلاح شرایط ارائه دهد.

۵. **تصمیم گیری:** NACI در این مرحله موظف است، بر اساس گزارش ها و اقدامات اصلاحی انجام شده توسط سازمان مورد نظر در مورد اعطای اعتبار به این سازمان تصمیم های لازم را بگیرد.

۶. **نظارت:** نهادهای معتبر به صورت مداوم مورد ارزیابی قرار می گیرند. این سازمان ها حتی پس از صدور اعتبارات لازم، همچنان تحت نظارت NACI هستند تا اطمینان حاصل شود که به صورت دائمی استانداردها و قوانین این سازمان توسط آن ها رعایت و اجرا می شوند.

مزایای اعتباربخشی NACI

اعتباربخشی توسط NACI دارای مزایای زیر است:

- **افزایش سطح اعتبار و شناسایی سازمان:** اعتباربخشی توسط NACI به مراجع کنندگان به سایر بخش ها این اطمینان را می دهد که

سازمان مذکور قابل اعتماد بوده و استانداردهای تعیین شده بین المللی را به خوبی رعایت می کند.

- **تسهیل تجارت:** این اعتباربخشی همچنین می تواند موانع فنی موجود بر سر راه تجارت را تا حد قابل قبولی کاهش دهد و به ذینفعان این اطمینان را می دهد که محصولات و خدمات ارائه شده طی یک معامله از استانداردهای لازم برخوردار هستند.
- **دسترسی به بازارهای بین المللی:** اعتباربخشی توسط NACI دستیابی به بازارهای بین المللی را با به رسمیت شناختن قوانین و استانداردها در سطوح بین المللی آسان می کند.
- **بهبود عملکرد کسب و کار:** اعتباربخشی، همچنین می تواند فرصتی را در اختیار نهادها قرار دهد تا با شناخت بهتر استانداردهای بین المللی، به افزایش بهره وری و عملکرد تجاری خود بپردازند.

استانداردهای تصویب شده توسط NACI

در حدود ۲۷ هزار عنوان مربوط به استانداردهای ملی تاکنون توسط مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران، تدوین شده است. این استانداردهای تدوین شده بیشتر مربوط به حوزه های زیر هستند:

۱. مکانیک و فلزشناسی با حدود ۳۵۲۸ موضوع تدوین شده
۲. صنایع شیمیایی و پلیمر با ۳۵۰۴ موضوع تدوین شده
۳. فرآورده های کشاورزی و خوراکی با ۳۳۱۷ موضوع تدوین شده
۴. خودرو با ۲۸۸۹ موضوع تدوین شده